

NORSK HESTESENTER

Årsberetning 2022

Norsk Hestesenter skal fremme kvaliteten på hestehold og avl i Norge, og er det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og for avl av hest i Norge.

Årsberetning 2022 © Norsk Hestesenter

Forside: Sikkilsdalen 2022. Foto: Lisbeth Vatten

Medlemsorganisasjoner

Det Norske Travselsskap
Foreningen Arbeidshesten
Foreningen til Kjørehestens Fremme
Hest i Turistnæring
Hest og Helse
Landslaget for Dølahest
Landslaget for Nordlandshest/Lyngshest
Norges Fjordhestlag
Norges Hovslagerforening
Norges Rytterforbund
Norsk Araberhestforening
Norsk Forening for Fullblodsavl
Norsk Hesteeierforbund
Norsk Islandshestforening
Norsk Jockeyklub
Norsk Ponniavlsforening
Norsk Varmblod
Kaldblodsforeningen Veikle Balder

Medlemsorganisasjonene utgjør
stiftelsens representantskap.

Styrets beretning 2022

Stiftelsens Norsk Hestesenter, lokalisert i Østre Toten, er det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell og for avl av hest i Norge.

ÅRET 2022

Dette året kunne Norsk Hestesenter etter hvert vende tilbake til normal drift etter at epidemien Covid 19 hadde lagt et preg på de to foregående årene.

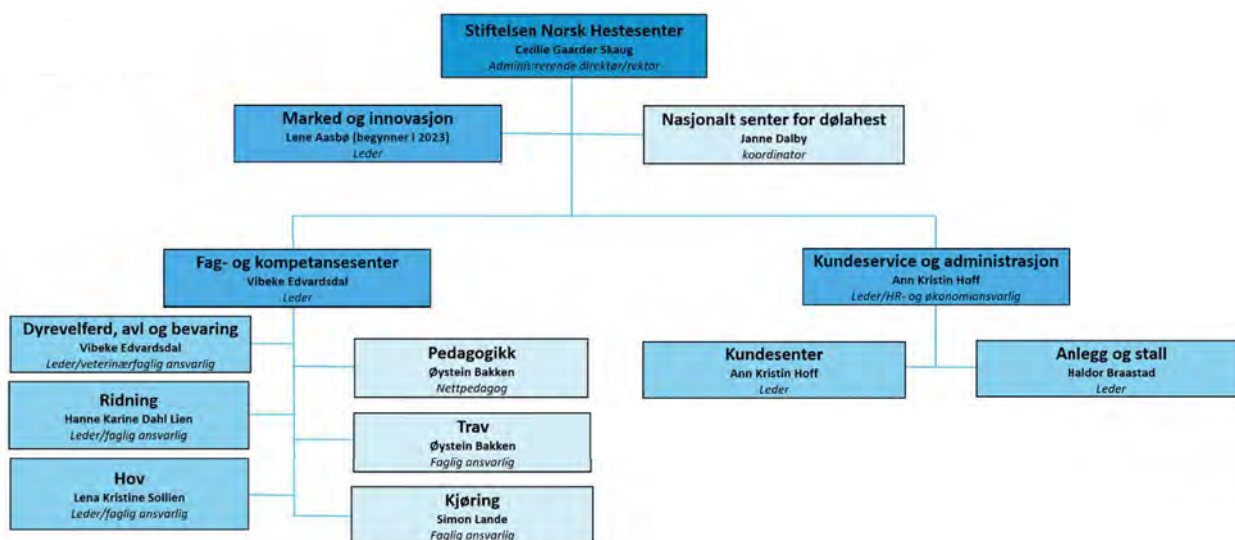
Styret vedtok justering av strategien som ble vedtatt i 2021, etter å ha jobbet med den på styremøter og strategisamling sammen med utvidet ledergruppe, tillitsvalgt og koordinator for nasjonalt senter for dølahest. Norsk Hestesenters visjon er **Hestevelferd gjennom kompetanse**, og de nye verdiene er **Samlende, engasjert og framtidsrettet – hestevelferd i alt vi gjør**.

Strategiprosessen har ledet frem til et nytt organisasjonskart som skal sette NHS i stand til å gjennomføre den ambisiøse strategien. Norsk Hestesenter skal fortsette å kundeorientere organisasjonen, skape utvikling og vekst og ta en sterkere og mer synlig posisjon.

Fagfunksjoner fra de tidligere avdelingene utdanning og avl er samlet i et felles fag- og kompetansesenter. Stiftelsens administrative oppgaver, og drift og stall, er samlet. Det er opprettet en koordinatorfunksjon for Nasjonalt senter for dølahest, nye fagenheter for Trav, Kjøring, Samfunn og folkehelse og en ny stilling innen Marked og innovasjon. I tillegg er det innført team på tvers av avdelingsstrukturen for arbeidet med kommunikasjon, dølahest og Norsk Hestesenters hester.

Omorganiseringen har ikke medført nedbemanning, og for de fleste ansatte ingen store endringer i arbeidsoppgaver. Nye stillinger ble lyst ut, men ikke alle ble besatt innen utgangen av 2022.

Organisasjonskart per 31.12.2022

Sikkilsdalen 2022. Foto: Emine Lundstein

AVL OG BEVARING

Norsk Hestesenter har et overordnet ansvar for avl på hest i Norge, med et særskilt ansvar for avl og bevaring av tre av de nasjonale hesterasene, nordlandshest/lyngshest, fjordhest og dølahest. I tillegg har Norsk Hestesenter et spesielt ansvar for dølahesten, gjennom å være det nasjonale senteret for dølahest.

Norsk Hestesenter har en rådgivende funksjon for avlsplanene til hesteavlsorganisasjonene og lager en faglig innstilling til Mattilsynet ved oversendelse av avlsplanene. Det er nær dialog med Mattilsynet knyttet til endringer i lovverk og retningslinjer. Det har i 2022 vært arbeidet med og oversendt avlsplaner for rasene fullblodsaraber, varmbloodstraver, nordlandshest/lyngshest og ponnier til Mattilsynet.

Bevaring av de nasjonale hesterasene (dølahest, fjordhest, nordlandshest/lyngshest og norsk kaldblodstraver) er en viktig oppgave for norsk hestesenter. I bevaringsarbeidet skal Norsk Hestesenter bidra til å klargjøre rasefordeler og bruksområder for de nasjonale rasene, og bidra til en tettere integrering mellom avl og sport. Handlingsplan for bevaring og utvikling av de nasjonale hesterasene 2021-2030 brukes for å synliggjøre rasenes utfordringer og styrker, samt er grunnlaget for å synliggjøre hva som skal til for en god avlsfaglig og helsemessig forvaltning av rasene. Fagutvalg for avl og bevaring av nasjonale hesteraser har en rådgivende funksjon ovenfor Landbruks- og matdepartementet og

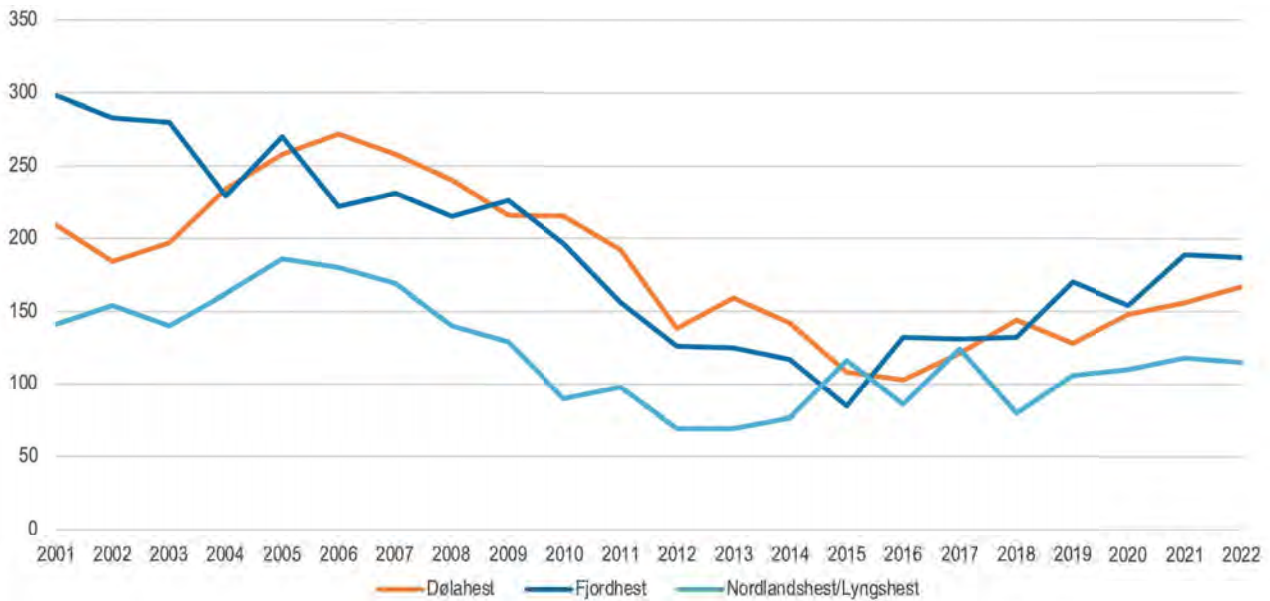
gir tilrådning for prioriteringer av avlstiltak for de nasjonale rasene og oppfølging av handlingsplanen.

Fagutvalget har i 2022 bestått av: Peer Berg (NMBU – leder), Bjørn Wormstrand (NMBU), Nina Svartedal (Norsk genressurscenter), Therese Selle (Norsk Hestesenter), Olav Stormorken (Landslaget for Dølahest), Hege Sæther Moen (Norges Fjordhestlag), Benedichte Hilt Mangerøy (Landslaget for nordlandshest/lyngshest) og Ingolf Herbjørnrød (Det Norske Travelskap). Norsk Hestesenter ved Gunn Elisabeth Skullerud har vært sekretær for fagutvalget.

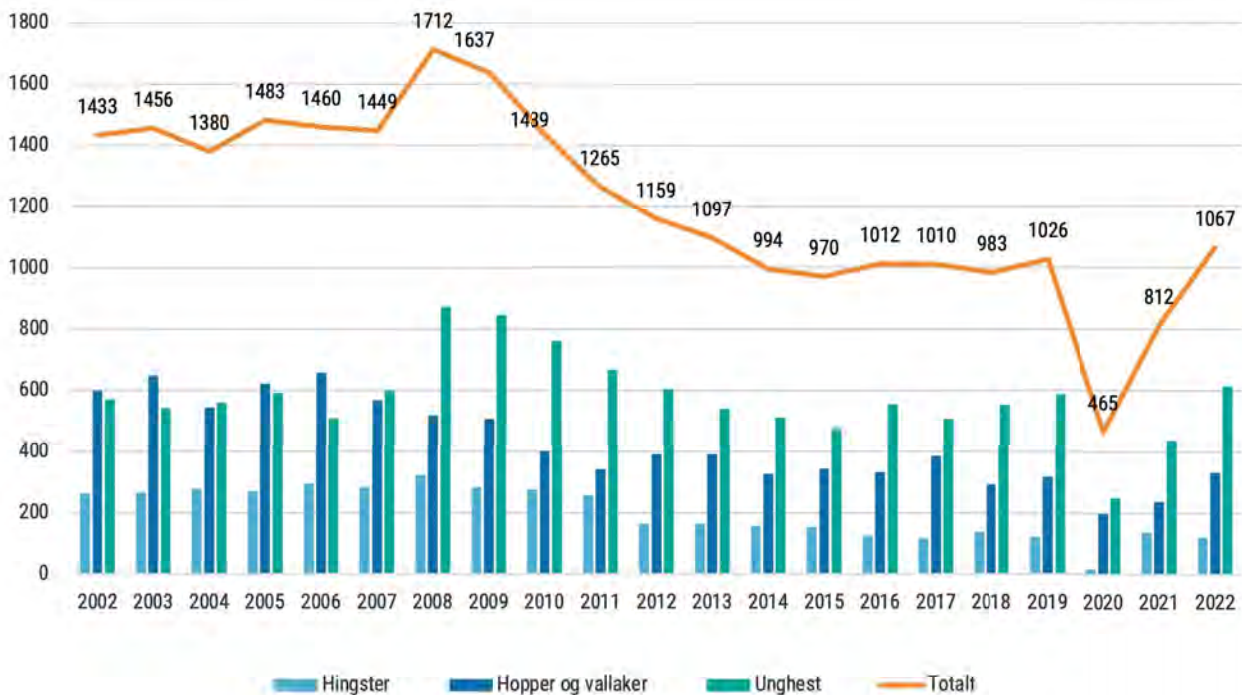
Norsk Hestesenter delte også i 2022 ut midler som skal stimulere til flere norskfødte hester basert på søknader fra de tilknyttede avlsorganisasjonene. Midlene er to-delt; en del til faste avlstiltak og en del til prosjekter. Det ble totalt delt ut 1,3 millioner kr, hvorav 780 000 kr gikk til faste avlstiltak og 520 000 kr til prosjektmidler. Fokus unghest fikk 50 000 kr av de faste midlene.

Norsk Hestesenter utarbeider en årlig nøkkeltallsrapport for de nasjonale hesterasene. Målet med rapporten er å gi en oppdatert tilstandsrapport for hesterasene og fungere som et referansedokument for de som arbeider med og for disse rasene. Statistikken i rapporten er i hovedsak basert på tallgrunnlag fra Nasjonalt Hesteregister og Norsk Hestesenter. Rapporten fra 2022 konkluderer med at det ser ut til at de fleste rasene har klart å opprettholde både bedekningstall og aktivitet gjennom to tøffe år med pandemi.

Fødte føll i perioden 2001-2022 – dølahest, fjordhest og nordlandhest/lyngshest

Hester vist på utstilling i perioden 2002-2022

Hingstekåring 2022. Randvar mottok 1. premie og ble stilt som nr. 1 i kvalitet. Foto: Landslaget for Dølahest

UTSTILLINGSAKTIVITET

Etter to år med avlyste utstillinger og restriksjoner som følge av Covid-19 var det mulig å avholde utstillinger som normalt igjen i 2022. Av 25 planlagte hoppe-, vallak- og unghestutstillinger ble 22 utstillinger gjennomført som planlagt. De fordelte seg over hele landet, fra Øksnevad i Rogaland til Tana videregående skole i Troms og Finnmark. 3 utstillinger måtte dessverre avlyses på grunn av for få påmeldte.

Totalt møtte 947 hopper, vallaker og unghester på utstilling i 2022. Av det totale antallet var det 792 hester av nasjonal rase, med 218 dølahester, 283 fjordhester, 103 nordlandshest/lyngshest og 188 kaldblodstravere.

I 2022 møtte til sammen 120 hingster til kåring og det ble avholdt totalt 8 hingstekåringer gjennom året. I tillegg gikk Veikle Balders landsfinale samtidig som Det norske travselskap hadde høstkåring for sine kaldblodstravere på Biri i oktober. På Biri var det meldt 13 kaldblodshingster til kåring og 11 av disse ble kåret.

Kåringer for kaldblodstraverne er et norsk-svensk samarbeid, slik at det er felles kåringsnemnd på Biri og på utstillingen i Wängen. Hingstene kåres for bruk i avl i både Sverige og Norge.

Norges Fjordhestlag gjennomførte sin velkjente kåring i Nordfjordeid med 36 påmeldte fjordhingster. Av

disse ble hele 18 hester kåret/premiert. Landslaget for dølahest holdt som alltid kåring på sin hjemmearena på Stav, og der møtte så mange som 55 hingster, 39 dølahester og 16 nordlandshester. 21 dølahingster ble kåret/premiert og 8 nordlandshester ble kåret/premiert.

Landslaget for nordlandshest/lyngshest holdt kåring på Nasjonalt senter for Nordlandshest/lyngshest på Olsborg. Der ble det stilt 9 hingster, 8 nordlandshester og en akhal-teke. 7 av nordlandshestene ble kåret/premiert og akhal-teke hingsten ble kåret.

For varmbloodstraverne møtte 3 av 4 påmeldte hingster til avlsvurdering på Norsk Hestesenter og 1 ble tatt opp til teoretisk avlsvurdering. I tillegg ble det sendt søknad for 6 hingster til bruk av import sæd.

STATUS I NASJONALT HESTEREGISTER

Nasjonalt Hesteregister driftes av Norsk Hestesenter etter oppdrag fra Mattilsynet. Alle passutstedende avlsorganisasjoner/stambokførende organer skal regelmessig overføre data til Nasjonalt Hesteregister.

Norsk Hestesenter inngikk avtale om bl.a. ny IT leverandør høsten 2022, og det ble igangsatt arbeid med kravspesifikasjon for nytt fagsystem/nasjonalt hesteregister.

Lærlingen vår Sønnøy Svarthaug deltok i dølahestmesterskapet 2022 med Norsk Hestesenters egen dølahest Garmos Viljar. De fikk en fantastisk 2. plass i grenmesterskapet i dressur junior/ungdom. Sønnøy ble også tildelt stewardprisen for god hestevelferd.

Nasjonalt Hesteregister	2018	2019	2020	2021	2022
Antall hester registrert totalt	92 718	96 850	100 450	103 543	106 621
Antall levende hester registrert i Norge	81 646	82 159	83 345	84 201	85 291

PASSUTSTEDELSE

Norsk Hestesenter utsteder pass i tråd med forskrift om identifikasjon av dyr av hestefamilien, fastsatt av Mattilsynet. I 2022 ustedte Norsk Hestesenter 620 hestepass til 13 forskjellige raser og individ uten rase, mot 594 pass på 17 forskjellige raser i 2021.

NASJONALT SENTER FOR DØLAHEST

Norsk Hestesenter er det nasjonale senteret for dølahest, og flere ansatte er involvert i arbeidsoppgaver for Landslaget for Dølahest og dølahesten. Medlemsregisteret ajourholdes, regnskapet til Landslaget føres ved Norsk Hestesenter og sekretariattjenester utføres.

Dølahestene på Norsk Hestesenter brukes i ride-skolen og kjøreopplæringen som inngår i ridelærerutdanningen. Det prioriteres å ta inn hester av døl og de andre nasjonale rasene på 6-ukers modulene

innridning av unghest og videreutdanning av unghest (remonte) i ridelærerutdanningen.

I 2022 har dølahester vært brukt i kjøreopplæring på Ridelærer 2, i tillegg til at en av dølahestene og to av fjordhestene har vært brukt i dressur på Ridelærer 1 utdanningen.

Vi hadde hverken hester av de nasjonale rasene med på unghest eller på remonte i ridelærerutdanningene i 2022. Det var et bevisst valg for å skape variasjon for studentene, siden det var med flere hester av disse rasene i 2021. I tillegg var det mindre behov for hester i 2022 siden det var få studenter (2 studenter på Ridelærer 3 og 6 studenter på Ridelærer 2).

Ridelærerstudentene deltar nå hvert år under innhenting av hoppefølgene i Sikkilsdalen.

Det er i 2022 etablert «Team Dølahest» på tvers av linjeorganisasjonen. Teamet ledes av koordinator for

Sikkilsdalen 2022. Ustu Knekten med eier Merete Berg. Fotograf: Emine Lundstein

Nasjonalt senter for dølahest Janne Iren Dalby, med deltagerne fagansvarlig kjøring Simon Lande, avlsrådgiver Therese Selle og ridelærertrener Alva Ljosdal. Teamet har igangsatt arbeidet med et prosjekt hvor målet er å imøtekomme etterspørselen etter innridde og innkjørte dølahester for salg, og vi hadde i 2022 tre åringer og tre 2-åringer som vil bli utdannet og etter hvert lagt ut for salg eller inngå i driften vår.

Norsk Hestesenter leier en dølahoppe som gikk i Sikkilsdalen sommeren 2022 med Stensliguten, og som venter føll sommeren 2023.

Ved utgangen av 2022 var det totalt 11 dølahester på Norsk Hestesenter, 9 egne og 2 innleide.

SIKKILSDALEN

Det er Norsk Hestesenter som driver hesteavlsseteren i Sikkilsdalen, som en direkte fortsettelse av den mer enn hundre år gamle tradisjonen staten hadde ansvaret for i perioden 1868-1984.

Å slippe hingst med hoppefølge i fjellet er en særnorsk måte å drive avl på. Ingen andre land har tilsvarende tradisjon med å drive «utgangsstutteri» i 1000 meters høyde. Oppdretterne setter pris på at tradisjonen føres videre, og hestene synes å trives godt i fjellet.

Norsk Hestesenter har revet og rehabilitert 800 meter med gjerde og laget ny grinder og samlekke i forkant av sesongen 2022. Det er fortsatt et stort etterslep og behov for ytterligere innsats, så arbeidet fortsetter i 2023.

Følgende hingster ble sluppet i Sikkilsdalen med hvert sitt hoppefølge, med til sammen 8 føll:

- Dølahingsten Stensliguten ble sluppet i Åkrahamna med 10 hopper
- Dølahingsten Ustu Knekten ble sluppet i Prinsahamna med 10 hopper
- Traveren Mjølner Herkules ble sluppet i Bristol med 10 hopper

Alle hingstene og noen hopper i hvert følge går med GPS. I 2022 sesongen var det vanlige hendelser med noen av hoppene, som ble fulgt opp av gjetere og veterinær. Traverhingsten fikk et stygt spark på et frambein en av de første dagene. Såret ble stelt og bandasjert hele sommeren gjennom, uten at det gikk på bekostning av hingstens velferd og virilitet.

Det har vært løpende kontakt med hoppe- og hingsteeiere i forbindelse med hendelsene som oppsto gjennom sesongen.

Sameiet Sikkilsdalsvegen, som ble opprettet i 2021, har overtatt ansvaret for vegen og vedlikehold av denne. Det ble satt opp bom sommeren 2022 som skal finansiere vedlikeholdet.

Vi lanserte travtrenerutdanningen i ny drakt i 2022. Foto: Espen Bakketun

I 2022 ble det gjennomført en personalsamling på Sikkilsdalseter. Det er første gang alle ansatte ved Norsk Hestesenter har vært i Sikkilsdalen. Samtidig ble Jens Tangen takket av, han har vært gjeter i Sikkilsdalen siden 2006.

A-magasinet/Aftenposten var tilstede under slippet, og tilbragte noen dager med gjeterne i juli. Sluttresultatet ble en flott to-siders artikkel i A-magasinet. Også podkasten Hestenes klan var tilstede på slippet og laget en podkast-episode derfra.

I 2023 planlegger vi et fjerde slipp i ny hamning hvor det skal rulleres årlig på fjordhest og nordlandshest/lyngshest.

UTDANNING

Norsk Hestesenter er det øverste faglige senter for utdanning av hestepersonell i Norge og har fagskoleutdanninger for ridelærer og travtrener godkjent av NOKUT (Nasjonalt organ for kvalitet i utdanningen). I 2022 søkte vi i samarbeid med Norges Hovslagerforening NOKUT om godkjenning av hovslagerutdanning på fagskolenivå, men på grunn av lang behandlingstid ligger søknaden fortsatt til behandling.

Ledelsens overordnede vurdering er at kvaliteten i ridelærerutdanningen anses som god. Vurderingen

er basert på kvantitativ informasjon om utdannings-tilbudet som er innhentet gjennom evalueringene som er gjennomført.

I oktober mottok Norsk Hestesenter godkjenning fra NOKUT på søknaden om å endre travtrenerutdanningen fra heltid med 60 studiepoeng til deltid med 30 studiepoeng. Det var oppstart av den nye travtrenerutdanningen «Travtrener - trening av hest, oppstart og drift av egen travstall» allerede samme måned. To år uten opptak av travtrenerstudenter og høyere søkerantall enn forventet medførte at antall plasser ble utvidet fra 6 til 12 for å etterkomme etterspørselen.

Norsk Hestesenter samarbeider med Det norske travselskap og Norsk Travtrenerforening for å sikre at utdanningen bygger på travbransjens forventninger og krav. Siden den nye utdanningen er nett- og samlingsbasert kan den kombineres med jobb - noe næringen har etterspurt. Den første samlingen for travtrenerstudentene ble holdt på Norsk Hestesenter og på Biri Travbane.

Norges Rytterforbund, Bransjeforeningen for rideskoler og Norsk Hestesenter utviklet gjennom prosjektet «Sammen om rideskolen - fra fritidsinteresse til idrett» modulkurset «Bærekraftige rideskoler». Etter svært gode tilbakemeldinger ble dette kurset videreført, og 17 nye deltakere var i oktober samlet på Norsk Hestesenter på kursets første samling. Temaer denne første

Ridelærerstudentene på studietur til Cadre Noir i Frankrike.

Statistikk travtrenerutdanningen

Travtrener	2014-15	2015-16	2016-17	2017-18	2018-19	2019-20	2020-21	2021-22	2022-23*
Søkere totalt	13	14	10	16	13	11	1	-	22
Opptak	9	9	9	10	6	7	0	-	12
Fullført	7	8	8	9	5	6	-	-	-

* Ny utdanning fra studieåret 2022-23.

Statistikk ridelærerutdanningen

Ridelærer trinn 1	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Søkere totalt	49	50	56	33	39	32	47	28
Opptak	12	12	12	15	12	12	12	8
Fullført	11	11	11	15	12	7	10	8

Ridelærer trinn 2	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opptak	11	11	8	4	12	8	5	6
Fullført	5	10	8	4	9	8	3	6

Ridelærer trinn 3	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Opptak	4	0	6	8	4	8	9	2
Fullført	3	0	5	8	2	6	5	1

Fullført: Antall studenter som ble uteksaminert på den respektive utdanning og som har fullført på normert studietid.

Ridelærerstudentene klare for feltritt.

kurshelgen var omdømme, hestevelferd, økonomi og drift. I tillegg var det rom for diskusjoner og erfaringsutvekslinger med likesinnede, noe som settes stor pris på med en hverdag der mange ofte føler seg litt alene med sin drift.

Utdanningsrådet er oppnevnt som et rådgivende fagorgan for styret når det gjelder opplæring og utdanning. Rådet skal ta opp aktuelle utdannings spørsmål og være en viktig bidragsyter i arbeidet med å utvikle eksisterende og nye studietilbud. Utdanningsrådet har i 2022 bestått av Hilde Hauge Langeland (Fagskolen Innlandet – leder), Marius Hoel Lundstein (Det Norske travselskap), Tine Skoftedalen Fossing (Norges Rytterforbund), Stein Aarskog (Norges grønne fagskole Veia), Hedda Loise Arntzen (Norsk Hestesenter - studentrepresentant), Cecilie Gaarder Skaug (Norsk Hestesenter – sekretær).

Styret i Norsk Hestesenter vedtok i 2022 å legge ned utdanningsrådet og det vil i 2023 opprettes fagråd for hver utdanning for ha et mer regelmessig og systematisk samarbeid med de ulike fagmiljøene tilknyttet utdanningene.

Norsk Hestesenter er medlem av tre internasjonale utdanningsorganisasjoner: International Group for Equestrian Qualifications (IGE) med 37 medlemsland, Equestrian Educational Network (EEN) med 10 medlemsland (11 skoler) og European Trotting Schools

Association (ETSA) med 4 medlemsland. Norsk Hestesenters faglig ansvarlig ridning og unghestansvarlig Hanne Dahl Lien er styremedlem i EEN.

Erasmus+ DIME bygger et nettverk for erfaringsutveksling om hvordan digitale verktøy og andre metoder brukes til veiledning og vurdering av arbeidsbasert læring (praksis) for travtrenerstudiet. Prosjektet startet opp i 2019 og avsluttes i 2023.

I januar hadde Norsk Hestesenter besøk av 8 franske studenter og 2 lærere fra Le Cadre Noir, de Saumur, motsatsen til Norsk Hestesenter i Frankrike. De norske ridelærerstudentene og lærerne besøkte Cadre Noir senere våren.

Søkertallene til ridelærerutdanningen var lavere enn tidligere år i 2022. Ved søknadsfristen utløp den 20. april var det kun 25 kvalifiserte søkere til R1. Oversikt over antall søkere til R1 og studenter tatt opp på R1 i årene 2015 til 2022 kommer frem av tabellene under. I 2022 var det 2,1 søkere per studie plass, og søkerne var fordelt på alle fylker med unntak av Nordland. Målene styret har vedtatt om minst 3 søkere per studie plass som tilfredsstillende generelt opptaksgrunnlag og søkere fra alle fylker ble dermed ikke oppnådd i 2022. Hva som er bakgrunnen for de lave søkertallene er vanskelig å si, men det antas at covid19 med sine restriksjoner har spilt en rolle ettersom opptaksprøver måtte gjennomføres digitalt både i 2020 og 2021. I tillegg bør det

Ansatte og lærlinger viste kvadrilje under juleshowet.

prioriteres noe mer ressurser på å markedsføre både utdanningen, kvaliteten og hestevelferden i den norske ridelærerutdanningen, og få fram at den norske utdanningen er vel så god som tilsvarende utdanninger i våre naboland.

NORSK HESTESENTERS RIDESKOLE

Rideskolen ble opprettet som en del av ridelærerutdanningen ved Norsk Hestesenter i 1994 og inngår i ridelærerutdanningen som praksisarena for studentene.

Rideskolevirksomheten ved Norsk Hestesenter skal gjennom sin drift vise beste praksis og være ridelærerstudentenes praksisarena med trygge og godt utdannede hester, i tillegg til å være lokale rytteres inngang til sporten. Med utgangspunkt i strategien gjennomførte

derfor Norsk Hestesenter prosjekt Hestevirksomhet i 2021-2022 for å utvikle og etablere kommersiell ride-skolevirksomhet og nye tilbud for å dekke etterspørselen etter rideskole, kurs, og undervisning hos ulike målgrupper, og styrke inntjeningen. Prosjektet har satt i gang tilrettelagt ridning der vi bruker dølahestene våre, undervisning på ridesimulator/mekanisk hest og dag-rideleir i skolens ferier, samt økt antall timer og dager i rideskolen. Det har ikke vært økning i antall hester.

ANLEGG

Norsk Hestesenter eier et betydelig anlegg som er nødvendig for å drive virksomheten. Anlegget består blant annet av tre ridehus, stallplass til nesten 150 hester, internat for studentene og kurscenter med overnattingskapasitet (kurscenteret leies ut). Det er ride- og

Kortere kurs, stevner og øvrige arrangementer ved NHS 2022

Arrangør/antall	2019	2020	2021	2022
Norsk Hestesenters egne kurs	17	7	15	16
Starum Hestesportsklubb	32	28	20	28
Hundetrening	14	5	7	8
Andre leietakere	37	26	17	19
Totalt	100	66	59	71

Styremedlemmer i Stiftelsen Hæstforskning Odd Vangen (t.v) og Torild Jacobsen (t.h) med prismottakerne Cathrine Fjordbakk og Kristin Olstad mellom seg.

kjøreløyper over hele anlegget, kjørebane og kjørehinder. I tillegg er det utendørs sprangbane, dressurbane, islandshestbane (ovalbane), naturridebane og feltritt-hinder over hele anlegget. Det er også travbane, to rettstrekker og to skrittemaskiner.

I 2022 ble rehabilitering av det lille ridehuset planlagt og igangsatt. Det er delvis finansiert med midler fra UNI stiftelsen. Vi arbeider videre med å få støtte via Kulturminnefondet. Deler av travstallen og garasjeanlegget har fått ny bordkledning og maling, og det har også blitt malt stallbygninger. Det er oppgradert og rehabilitert flere paddocker på nedre område. Dette arbeidet fortsetter i 2023.

FORSKNING

Siden 2009 har det vært et samarbeid mellom Stiftelsen Hæstforskning og Norges Forskningsråd om hesteforskning. På norsk side har Norges forskningsråd, forskningsmidler over jordbruksavtalen og Norsk Hestesenter finansiert deltagelsen. Norsk Hestesenter formidlet i 2022 hele 2,5 millioner kroner til potten med forskningsmidler. Midlene er øremerket i Landbruks- og matdepartementets tildelingsbrev til Norsk Hestesenter.

Norsk Hestesenter er også ansvarlig for å søke om forskningsmidler over jordbruksavtalen, og å rappor-

tere bruken av forskningsmidlene. Gjeldene avtaleperiode for forskningsmidler over jordbruksavtalen utløp ved utgangen av 2021, og det ble søkt styret for forskningsmidler om å bevilge et årlig beløp på 2,5 millioner NOK i en ny fireårsavtale med Stiftelsen Hæstforskning med virkning fra 2022. Dette ble innvilget.

Norsk Hestesenter oppnevnte to styremedlemmer til styret i Stiftelsen Hæstforskning. For perioden 2021-2022 er dette Torild Jacobsen (styreleder Norsk Hestesenter) og Odd Vangen (NMBU).

Det ble våren 2022 holdt møte mellom Stiftelsen Hæstforskning og ulike aktører på Norsk Hestesenter for å få innspill til hvilke områder det er viktig å forske på fremover.

Stiftelsen Hæstforskning deler årlig ut prisene «Årets hæstforskningsprosjekt» og «Årets hedersomnåmning» for å hedre prosjekter som har bidratt til stor samfunnsmessig og næringmessig nytte og utvikling. Den svenske prisutdelingen fant sted under Hippocampusdagen i november. Under Hestepraktiserende veterinærers forening (HVF) sitt høstkurs den 9. desember var det de norske forskerne sin tur til å motta sine utmerkelser. Prisen for årets hesteforskningsprosjekt gikk til Kristin Olstad ved NMBU og Kerstin Hansson ved Sveriges Lantbruksuniversitet for prosjektet Blodtilførselen til vekstbrusken i glideleddene, med relevans for utviklings sykdommer og spatt.

Beiteidyll på Norsk Hestesenter.

Prisen for årets hedersomtale gikk til prosjektet Medicintekniske produkter – innehåll och effekt på ledinflammation. Prosjektet er ledet av forskerne Cathrine Fjordbakk ved NMBU og Maria Löfgren ved Sveriges Lantbruksuniversitet/Flyinge.

HESTEHJELPSKASSEN

Styret hadde i 2022 satt av kr 200 000 til utdeling av midler fra Hestehjelpskassen. Midlene skal anvendes til fremme av hestehold og hesteavl. Innen søknadsfristen gikk ut 1. juni var det kommet inn 22 søknader. Det var mange gode søknader på både store og små prosjekter. Styret innvilget totalt kr 239 400 til fem forskjellige prosjekter som har til felles at de kommer mange til gode.

De fem prosjektene som fikk midler i 2022 var:

- Hemnes og Rana Dølahestlag, kr 15 000 til hingsteslipp, gjerdning og innkjøp av E-bjeller
- Langøya Rideklubb, kr 150 000 til bygging av klubbanlegg
- Nordfjord Fjordhestlag, kr 42 400 til innkjøp av anleggsgjerder til bruk på hingsteutstilling på Nordfjordeid
- Setesdal Tråvlag, kr 17 000 til oppgradering av lokal travbane
- Veikle Balder, kr 15 000 til Veikle Balder mesterskap 2022

BÆREKRAFT

Norsk Hestesenters virksomhet er ikke av en karakter som direkte belaster det ytre miljø. Hestemøkk lagres på støpt såle, slik at avrenning ikke har negativ påvirkning på miljøet. Møkka hentes jevnlig av lokale gårdbrukere slik at transport også reduseres betraktelig. Som organisasjon er stiftelsens direkte utslipp kun knyttet til drift av kontorer, transport ved reiser og kjøp av varer og tjenester. Flere digitaliseringstiltak i organisasjonen bidrar til et «grønt skifte» og er miljøbesparende ved at det har redusert bruk av papir betraktelig, i tillegg til at kostnader er redusert. Stiftelsen har utstrakt møtevirksomhet med deltagere med stor geografisk spredning og har også etter pandemien fortsatt å benytte digitale møter der det er hensiktsmessig.

STYRINGSSTRUKTUR

Representantskapet til Norsk Hestesenter består av 24 representanter fra de 18 landsdekkende medlemsorganisasjonene. Stein Langørgen (Norsk Ponnialvsforening) er ordfører i representantskapet i perioden 2022-2023 og Anette Isaksen (Hest og Helse) varaordfører.

Forvaltning av stiftelsen tilligger styret, som velges av representantskapets medlemmer, studentene og ansatte.

Ansatte ved Norsk Hestesenter på tur i Sikkilsdalen.

Styret har i 2022 bestått av: Torild Jacobsen (styreleder, oppnevnt av Landbruks- og matdepartementet), Tore Sannum (Nestleder, styremedlem med bakgrunn fra relevant arbeids-/næringsliv), Vidar Heggheim (Styremedlem), Roar Walsøe (Styremedlem, med bakgrunn fra relevant arbeids-/næringsliv), Ingrid Sponheim (Styremedlem), Linn Wåler Rønning (Styremedlem), Jorunn Signe Ballangrud (Styremedlem, valgt av og blant stiftelsens ansatte), Lena Lunde (Styremedlem, valgt av og blant studentene), Thor Juvet (Varamedlem, for styremedlemmer med bakgrunn fra relevant arbeids-/næringsliv), Emilie Charlotte Libovitz (Varamedlem, for øvrige styremedlemmer valgt av representantskapet), Tone Farestveit (Varamedlem, personlig vara for Jorunn Ballangrud), Cilla Hanna Elisabet Gavell (Varamedlem, personlig vara for Lena Lunde)

Styremedlemmene Roar Walsø og Lena Lunde er i 2023 erstattet av Espen Andre Schem og Cilla Hanna Elisabet Gavell.

PERSONALMESSIGE FORHOLD

Ved utgangen av 2022 var antall ansatte i stiftelsen 29, fordelt på 25,75 årsverk, hvorav 24 kvinner og 5 menn. I rekrutterings- og ansettelsesprosesser er stiftelsen bevisst på å likestille alle kandidater.

Det totale sykefraværet var på 6,9% i 2022, mot 8,33% i

2021. Det jobbes med medarbeideroppfølging og bedriftshelsetjenesten er involvert i dette arbeidet. Det har ikke forekommet uhell med personskade i 2022 som har medført sykefravær.

STYREFORSIKRING

Det er tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig leder og andre som kan pådra seg selvstendig lederansvar. Forsikringen dekker personlig ansvar og er begrenset oppad til 5 MNOK.

ÅRSREGNSKAP

Driftstilskuddet til Norsk Hestesenter er fastsatt av Landbruks- og matdepartementet til å være 3,3% av Norsk Rikstoto sine netto spilleinntekter. Norsk Hestesenter inntektsførte i 2022 26,2 millioner kr i driftsstøtte fra Norsk Rikstoto. Dette er om lag 200 000 kr mer enn i 2021, og 360 000 kr mindre enn budsjettert. Av beløpet er 500 000 kr spesifisert til ajourføring, vedlikehold og drift av nasjonalt hesteregister. Overføringen til Norsk Hestesenter inkluderer i tillegg til dette 2,5 millioner kr til forskning og 500 000 kr til antidopingarbeid i Norges Rytterforbund.

Årsresultat for 2022 viser et overskudd på 1 744 828 kr. Dette er 2,4 millioner kr bedre enn budsjettert. Dette

2-åringene – framtidens brukshester.

skyldes i all hovedsak økte tilskudd og lavere lønnskostnader enn budsjettert.

Norsk Hestesenter mottok 45 000 kr pr heltidsstudent og 22 500 kr pr deltidsstudent pr semester fra Innlandet fylkeskommune., som er det dobbelte av det som ble budsjettert. Direktoratet for høyere utdanning og kompetanse (HK-Dir, tidligere DIKU) utbetalte støtte til prosjektet «Hovslagere for fremtiden» i 2021. Deler av dette ble avsatt og er inntektsført i 2022 samtidig med at det er investert i utstyr i smia. HK-dir utbetalte også 945 207 kr til prosjektet «Hovslagerutdanning på høyere yrkesfaglig nivå». Dette er avsatt i sin helhet, og arbeidet er påbegynt i 2023. Landbruksdirektoratet utbetalte 429 007 kr i strømstøtte. Totalt utgjør andre tilskudd 2 millioner kr, som er omtalt utfyllende i Note 1. Dette er 1,2 millioner kr mer enn budsjettert.

Norsk Hestesenter har hatt stor aktivitet i 2022, og økt inntektene på kurs og arrangement med 300 000 kr fra 2021.

Strømkostnadene har vært høye, og økt med nesten 500 000 kr fra 2021. Det har vært et tema med solcellepaneler, men det er foreløpig ikke jobbet mer med dette.

Lønnskostnadene har vært lavere enn budsjettert, men på samme nivå som 2021. Dette skyldes at ansatte i nye stillinger ikke startet før på slutten av 2022 og i 2023. I tillegg har det vært noen sykemeldte gjennom året.

Dette er også årsaken til at kostnadene ved innleid hjelp er høyere enn budsjettert.

Norsk Hestesenter var arena for flere store arrangement i 2022, blant annet Nordisk Baltisk mesterskap i Feltritt. Det er i den forbindelse gjort store oppgraderinger på uteområdet, og det har også ført til økte bestillinger fremover i tid. Som følge av økt aktivitet, har også inntektene i kantina økt betraktelig.

Fra 1. november i 2021 tok LINK AS over hele kurssentret, etter å ha vunnet anbudet til UDI og det flyttet inn enslige mindreårige i alderen 16-18 år dit. Dette utgjør 1 076 004 kr i leieinntekter i 2022. Det er også gjort omfattende vedlikeholdsarbeider som det lenge har vært behov for.

Det er nedbetalt 4 millioner kr på lån i tillegg til vanlige avdrag, som følge av to år med historisk godt resultat og likviditet.

Grunnlaget for fortsatt drift er til stede og årsregnskapet er utarbeidet under denne forutsetningen.

FRAMTIDA

Norsk Hestesenter skal være en relevant og ledende aktør innenfor sitt område. Vi må og vil være i forkant av utviklingen og tilby aktuell kompetanseutvikling og

utdanning på et høyt faglig nivå. Mye av bebyggelsen på Starum er av eldre dato og anlegget har behov for betydelig vedlikehold i årene som kommer.

Ny pengespillov trådte i kraft 1. januar 2023, medførte tydeligere avgrensning mellom Norsk Rikstoto og hestesporten. For Norsk Hestesenter betød det blant annet avslutning av tjenester som tidligere var kjøpt fra Norsk Rikstoto. Fra 1. oktober ble det derfor byttet leverandør på lønn/regnskap og rett før årsskiftet ble det ny leverandør av data-/telefonitjenester. Disse endringene har vært krevende og har tatt mye tid. Med den nye pengespilloven kom også forskrift om fordeling av overskuddet fra pengespill på hest, hvor det er forskriftsfestet at Norsk Hestesenter skal få 5,8% av overskuddet fra pengespill på hest. Frem til og med

2022 har vi fått 3,3% av Rikstotos netto spillomsetning. Både avls- og bevaringsarbeidet og fagskoleutdanningene er avhengige av forutsigbarhet og langsiktighet, og den største utfordringen fremover er uforutsigbar finansiering. Norsk Hestssenter må fortsette utviklingen med å skape et fundament med flere bein å stå på. Dette medfører også større grad av kommersialisering og økt kundefokus. Det er et potensiale for fortsatt utvikling innenfor eksisterende og nye fagområder. Norsk Hestesenter har et stort anlegg med mange muligheter og ansatte med stor kompetanse og engasjement.

Styret benytter anledningen til å takke medarbeidere, representantskapet, råd og utvalg for vel utført arbeid i 2022.

Styret i Stiftelsen Norsk Hestesenter

Starum, 21. april 2023

Torild Jacobsen
styreleder

Tore Sannum
nestleder

Vidar Heggheim
styremedlem

Espen Andre Schem
styremedlem

Ingrid Sponheim
styremedlem

Linn Wåler Rønning
styremedlem

Jorunn Signe Ballangrud
styremedlem

Cilla Hanna Elisabet Gavell
styremedlem

Cecilie Gaarder Skaug
administrerende direktør/rektor

Årsregnskap 2022

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Resultatregnskap
Balanse
Noter til regnskapet

Org.nr.: 963 939 507

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Resultatregnskap

		2022	2021
Driftsinntekter og driftskostnader			
Driftstilskudd fra Norsk Rikstoto	1, 2	26 268 389	26 040 000
Andre tilskudd	1, 2	2 062 890	1 766 174
Andre inntekter	2, 3	10 220 436	10 266 345
Sum driftsinntekter		38 551 715	38 072 519
Varekostnad kantine		734 510	649 110
Sum varekostnad		734 510	649 110
Lønnskostnad	4	17 454 822	17 557 410
Ordinære avskrivninger	5	1 444 849	1 412 660
Hesteavlstiltak	6	1 300 000	950 000
Annen driftskostnad	7	15 516 877	13 373 925
Sum driftskostnader		35 716 549	33 293 995
Driftsresultat		2 100 656	4 129 414
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen renteinntekt		83 812	13 788
Annen finansinntekt		49 811	46 289
Annen rentekostnad		474 254	434 175
Annen finanskostnad		3 740	133 439
Resultat av finansposter		-344 372	-507 537
Resultat før skattekostnad		1 756 284	3 621 877
Skattekostnad på resultat	8	11 456	23 069
Årsresultat		1 744 828	3 598 808
Overføringer			
Avsatt til annen egenkapital	9	1 624 223	7 123 671
Hestehjelpskassas kapital	9	120 605	73 945
Sum overføringer		1 744 828	7 197 616

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Balanse pr 31.12.

		2022	2021
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger o.a. fast eiendom	5, 10	30 180 241	30 328 788
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	5	242 904	115 934
Hester	5	1 073 865	540 634
Maskiner og anlegg	5	192 649	78 000
Sum varige driftsmidler		31 689 659	31 063 356
Finansielle anleggsmidler			
Andre langsiktige fordringer	11	1 890 002	2 575 000
Sum finansielle anleggsmidler		1 890 002	2 575 000
Sum anleggsmidler		33 579 661	33 638 355
Omløpsmidler			
Lager av varer og annen beholdning		681 782	513 264
Sum varebeholdning og annen beholdning		681 782	513 264
Fordringer			
Kundefordringer		1 466 920	1 551 634
Andre kortsiktige fordringer		599 604	445 820
Sum fordringer		2 066 524	1 997 454
Bankinnskudd, kontanter o.l.	12	7 391 965	10 034 635
Sum bankinnskudd, kontanter o.l.		7 391 965	10 034 635
Sum omløpsmidler		10 140 270	12 545 354
Sum eiendeler		43 719 931	46 183 709

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Balanse pr 31.12.

		2022	2021
Egenkapital og gjeld			
Egenkapital			
Innskutt egenkapital			
Grunnkapital	9	5 252 887	5 237 887
Uregistrert kapitalinnskudd	9	0	15 000
Sum innskutt egenkapital		5 252 887	5 252 887
Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	9	19 085 274	17 461 051
Hestehjelpskassa midler	9	3 652 389	3 771 184
Sum opptjent egenkapital		22 737 663	21 232 235
Sum egenkapital		27 990 550	26 485 122
Gjeld			
Avsetning for forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	4	0	165 000
Sum avsetning for forpliktelser		0	165 000
Annen langsiktig gjeld			
Gjeld til kredittinstitusjoner	10	8 246 578	12 605 793
Sum annen langsiktig gjeld		8 246 578	12 605 793
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		1 645 752	1 759 780
Betalbar skatt	8	6 000	0
Skyldig offentlige avgifter		1 071 353	1 080 458
Annen kortsiktig gjeld	13, 14	4 759 699	4 087 556
Sum kortsiktig gjeld		7 482 804	6 927 794
Sum gjeld		15 729 382	19 698 587
Sum egenkapital og gjeld		43 719 931	46 183 709

Stiftelsen Norsk Hestesenter

Balanse pr 31.12.

	2022	2021
	Lena, 10.05.2023	
	Styret i Stiftelsen Norsk Hestesenter	
<hr/> Torild Jacobsen styreleder	<hr/> Tore Sannum nestleder	<hr/> Ingrid Sponheim styremedlem
<hr/> Vidar Heggheim styremedlem	<hr/> Linn Wåler Rønning styremedlem	<hr/> Jorunn Signe Ballangrud styremedlem
<hr/> Cilla Hanna Elisabet Gavell styremedlem	<hr/> Espen Andre Schem styremedlem	<hr/> Cecilie Gaarder Skaug daglig leder

Kontantstrømoppstilling

	2022	2021
Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter		
+/- Resultat før skattekostnad	1 756 284	3 621 877
- Periodens betalte skatt	- 5 456	- 23 069
+ Ordinære avskrivninger	1 444 849	1 382 035
+/- Tap/gevinst ved salg av anleggsmidle	- 101 666	- 66 375
+/- Endring pensjonsforpliktelse	- 165 000	- 191 000
+/- Endring i beholdninger	- 168 517	50 097
+/- Endring kundefordringer	84 714	571 972
+/- Endring fordringer	- 153 784	52 811
+/- Endring leverandørgjeld	- 114 028	404 903
+/- Endring i andre tidsavgrensingsposter	663 038	1 898 157
+/- Utdeling fra hestehjelpskasser	- 239 400	- 513 664
= Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	3 001 034	7 187 744
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
+ Innbetaling ved salg av varige driftsmidle	123 000	97 000
- Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidle	- 2 452 605	- 889 188
+ Røntgenapparat finansiert av hestehjelpskasse	0	513 664
+ Tilskudd nettoføring av varige driftsmidle	360 118	428 125
+ Innbetaling lån fra Starum Hestesportsklubb	684 998	350 000
= Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	- 1 284 489	499 601
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
- Utbetalinger ved nedbetaling av langsiktig gjeld	- 4 359 215	- 3 901 396
+ Innbetaling av grunnkapital	0	15 000
= Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	- 4 359 215	- 3 886 396
= Netto endring i kontanter og kontantekv.	- 2 642 670	3 800 949
+ Beholdning av kontanter og kontantekv. 1.1.	10 034 635	6 233 686
= Beholdning av kontanter og kontantekv. 31.12.	7 391 965	10 034 635

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven. Det er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Stiftelsens budsjett godkjennes av Landbruks- og Matdepartementet.

Driftsinntekter

Inntektsføring av tilskudd og andre inntekter skjer i takt med aktiviteten. Tjenester inntektsføres i takt med utførelsen.

Omløpsmidler / kortsiktig gjeld

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen. Omløpsmidler vurderes til laveste verdi av anskaffelseskost og antatt virkelig verdi.

Varige driftsmidler og avskrivninger

Anleggsmidler omfatter eiendeler bestemt til varig eie og bruk. Anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost. Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets økonomiske levetid. Anleggsmidler nedskrives dersom det foreligger et verdifall som ikke anses å være av forbigående art.

Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for avsetning til forventede tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en individuell vurdering av de enkelte fordringene. I tillegg gjøres det for kundefordringer en uspesifisert avsetning for å dekke generell tapsrisiko.

Pensjonsordning

Selskapet har innskuddsbasert pensjonsordning som tilfredsstiller kravene til lov om obligatorisk tjenestepensjon.

Regnskapsprinsippene er ellers nærmere omtalt i de tilhørende noter til de enkelte regnskapspostene.

Note 1 Tilskudd

	2022	2021
Tilskudd fra Norsk Rikstoto		
Tilskudd Stiftelsen Norsk Hestesenter fastsatt av Landbruks- og matdepartementet	29 268 389	29 040 000
Norsk-Svensk forskningssamarbeid	-2 500 000	-2 000 000
Norges Rytterforbund til hestevelferdsarbeid i ryttersporten	-500 000	-500 000
Nytt IT-system (periodisert)		-500 000
Driftstilskudd Stiftelsen Norsk Hestesenter	26 268 389	26 040 000

Tilskudd utbetales til Norsk Hestesenter og blir videre utbetalt til Norsk-Svensk forskningssamarbeid og Norges Rytterforbund.

	2022	2021
Andre tilskudd		
Innlandet Fylkeskommune - høyere yrkesfaglig utdanning	1 237 500	1 575 000
Innlandet Fylkeskommune - produksjons- og avløsertilskudd	75 828	43 778
Innlandet Fylkeskommune - delutbetaling BIO midler	112 500	112 500
HK-dir - Hovslagere for fremtiden	0	936 422
HK-dir - Hovslagere for fremtiden (periodisert)	508 297	-508 297
HK-dir - Studieprogresjon (pandemi)	59 876	60 253
HK-dir - Studieprogresjon (periodisert)	0	-53 323
HK-dir - Ridelærerstudenter (pandemi)	0	27 966
HK-dir - Hovslagerutdanning på høyere yrkesfaglig nivå	945 207	0
HK-dir - Hovslagerutdanning på høyere yrkesfaglig nivå (periodisert)	-945 207	0
Strømsstøtte fra Landbruksdirektoratet	429 007	0
<i>Nettoført mot balanseført investering</i>		
HK-dir - Hovslagere for fremtiden (kjøpt mobil smie)	-360 118	-428 125
Sum tilskudd	2 062 890	1 766 174

Note 2 Fagskolen

For å synliggjøre faktiske inntekter og kostnader for fagskolen, er det sammenstilt en oversikt som også inneholder deler av både inntekter, drifts- og vedlikeholdskostnader inklusive hestehold, ridehus, utebaner og kjøretøy.

	2022	2021
Inntekter		
Semesteravgift	1 172 400	1 381 650
Andre tilskudd	2 062 890	1 653 674
Kurs	1 355 266	1 008 530
Internat	780 401	733 020
Oppstalling, smie, utleie av anlegg	1 385 962	1 485 797
Sum inntekter	6 756 919	6 262 671
Kostnader		
Lønn	5 480 500	5 482 027
Hestehold	3 600 157	3 420 899
Vedlikehold	2 216 224	2 719 826
Avskrivninger	1 228 122	1 037 564
Forsikringer	298 803	322 920
Andre driftskostnader	2 795 572	795 374
	15 619 378	13 778 610
Resultat fagskolen	-8 862 459	-7 515 939

Underskuddet fra fagskolen dekkes inn av tilskuddet fra Norsk Rikstoto fastsatt av Landbruks- og matdepartementet.

Fagskolens egenkapital etter dekning av underskuddet er kr 0.

Note 3 Andre driftsinntekter

	2022	2021
Fagskolen	4 760 400	4 362 920
Avl	2 179 620	2 453 305
Kurscenter leieinntekt/overnatting	1 076 004	975 109
Kantine	912 928	756 067
Leieinntekter	503 613	586 177
Andre inntekter	787 870	1 132 768
Sum andre inntekter	10 220 436	10 266 345

Note 4 Lønnskostnader og ytelser, godtgjørelser til daglig leder, styret og revisor

Lønnskostnader	2022	2021
Lønninger	13 853 073	14 257 107
Arbeidsgiveravgift	2 695 265	2 047 081
Pensjonskostnader	638 390	527 535
Andre ytelser	268 095	725 687
Sum	17 454 822	17 557 410

Selskapet har i 2022 sysselsatt 25,75 årsverk.

Pensjonsforpliktelser

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Norsk Hestesenter har hatt en direkte pensjonsforpliktelse for en tidligere ansatt. Forpliktelsen ble beregnet etter forventet levealder og avtalt pensjonsregulering. Forpliktelsen er i sin helhet utbetalt i 2022.

Ytelser til ledende personer	Rektor / Adm.direktør	Styret
Lønn	972 116	394 984
Andre ytelser	4 995	
Sum	977 111	394 984

Revisor

Lovpålagt revisjon	77 625
Periodisering	6 600
Andre tjenester	67 422
Merverdiavgift	37 912
Sum	189 559

Note 5 Anleggsmidler

	Tomter og bygninger	Maskiner og anlegg	Driftsløsøre, inventar og annet utstyr	Hester	Sum varige driftsmidler
Anskaffelseskost 01.01.2022	44 381 149	2 915 232	4 772 312	3 033 869	55 102 562
Tilgang kjøpte driftsmidler	990 845	510 168	187 852	763 740	2 452 605
Avgang solgte driftsmidler	0	360 118	0	402 573	762 691
Anskaffelseskost 31.12.2022	45 371 993	3 065 282	4 960 164	3 395 036	56 792 475
Akk. avskrivninger 31.12.2022	15 191 752	2 872 633	4 717 260	2 321 171	25 102 816
Bokført verdi per 31.12.2022	30 180 241	192 649	242 904	1 073 865	31 689 659
Årets avskrivninger	1 139 391	35 401	61 598	208 459	1 444 849

Avskrivningssatser	10-40 år	3-6 år	3-5 år	0-17 år
Avskrivningsplan	lineær	lineær	lineær	lineær

Hester avskrives over levetid til frem til 17 år.

Note 6 Avl og bevaring

	2022	2021
Registreringsavgift	921 965	1 262 484
Inntekter utstillinger og kåringer	620 272	660 944
Inntekter Sikkilsdalen	98 800	152 656
Andre inntekter	505 585	337 898
Sum inntekter	2 146 622	2 413 982
Lønnskostnader	4 125 000	4 542 549
Kostnader utstillinger	545 024	439 262
Kostnader Sikkilsdalen	228 540	344 936
Andre driftskostnader	1 279 841	831 294
Avlsfremmende tiltak	1 300 000	950 000
Sum kostnader	7 478 405	7 108 041
Resultat avl og bevaring	-5 331 783	-4 694 059

Fordeling avlsfremmende tiltak:	2022	2021
Landslaget for Dølahest (LD)	256 667	190 000
Norges Fjordhestlag (NFL)	256 667	190 000
Landslaget Nordlandshest/Lyngshesten (LNL)	256 667	190 000
Det Norske Travelskap (DNT)	250 000	100 000
Norsk Varmblodsforening	100 000	60 000
Norsk Islandshestforening	10 000	10 000
Norsk Jockeyklubb	120 000	10 000
Fokus Unghest v/Nasjonalt senter for Norlandshest/Lyngshest	50 000	200 000
Sum utdelt	1 300 000	950 000

Note 7 Andre driftskostnader

	2022	2021
Fagskolen	2 173 525	1 997 495
Grovfôr og kraftfôr	1 009 306	1 214 442
Flis	862 698	754 156
Avl	528 793	959 712
Kommunale avgifter	451 186	304 431
Strøm	1 806 047	1 288 978
Forsikring	298 803	447 492
Leasing kostnader	91 944	343 165
Reparasjoner og vedlikehold	1 531 269	1 288 150
Innleide tjenester	2 610 508	2 298 741
Revisjon og juridisk bistand	189 559	202 031
Reiseutgifter	1 124 246	459 156
Drift og vedlikehold kjøretøy	355 375	253 509
Markedsføring/annonser	123 779	105 392
Tap på fordringer	45 275	-31 971
Andre driftskostnad	2 314 565	1 489 046
Sum andre driftskostnader	15 516 877	13 373 925

Note 8 Skatt

Årets skattekostnad	2022	2021
Resultatført skatt på ordinært resultat:		
Betalbar skatt	0	15 326
Formuesskatt	6 000	7 743
Før lite avsatt formuesskatt tidligere år	5 456	
Skattekostnad ordinært resultat	11 456	23 069
Skattepliktig inntekt:		
Ordinært resultat før skatt	1 756 284	3 621 877
Permanente forskjeller	-1 378 479	-3 939 039
Endring i midlertidige forskjeller	-65 244	-74 904
Anvendelse av fremførbart underskudd	-312 561	0
Skattepliktig inntekt	0	-392 068
Betalbar skatt i balansen:		
Betalbar skatt på årets resultat	6 000	0
Sum betalbar skatt i balansen	6 000	0

Skatteeffekten av midlertidige forskjeller og underskudd til fremføring som har gitt opphav til utsatt skatt og utsatte skattefordeler, spesifisert på typer av midlertidige forskjeller.

	2022	2021	Endring
Varige driftsmidler	225 116	159 872	-65 244
Varebeholdning	0	0	1
Sum	225 115	159 872	-65 244
Akkumulert fremførbart underskudd	-79 507	-392 068	-312 561
Grunnlag for utsatt skatt / skattefordel	145 609	-232 196	-377 805
Utsatt skatt / skattefordel (22 %)	32 034	-51 083	-83 117

I henhold til God regnskapsskikk for små foretak balanseføres ikke utsatt skattefordel.

Stiftelsen har begrenset skatteplikt og er skattepliktig for virksomheten som omfatter bortleie av fast eiendom, slik som utleie kontor, lager og kurscenter.

Skattekostnaden for 2020 ble ikke avsatt i regnskapet for 2020, men er kostnadsført i 2021.
Formuesskatt for 2021 ble ikke avsatt i regnskapet for 2021, men er kostnadsført i 2022.

Note 9 Egenkapital

	Grunn kapital	Hestehjelps kassa	Hestehjelps kassa frie midler	Annen egenkapital	Sum egenkapital
Pr. 01.01.2022	5 252 887	3 399 698	371 486	17 461 051	26 485 122
Årets resultat		12 061	108 544	1 624 223	1 744 828
Utdeling			-239 400		-239 400
Pr. 31.12.2022	5 252 887	3 411 759	240 630	19 085 274	27 990 550

Grunnkapitalen består av følgende:

Kr 132 887 er innbetalinger fra 21 stifterorganisasjoner, herav 16 opprettere.
Kr 120 000 er et kapitalinnskudd fra Landbruks- og matdepartementet.

Kr 5 000 000 er kapitalinnskudd fra Landbruks- og matdepartementet for å finansiere overtakelsen av eiendommen Starum, gnr 86 bnr 9 og 11.

Hestehjelpskassa

Hestehjelpskassa ble oppløst i 2012 og midlene ble overført til Norsk Hestesenter.

	Grunnkapital	Fri kapital	Sum
Pr. 01.01.2022	3 399 698	371 486	3 771 184
Tilført og anvendt i året	12 061	108 544	120 605
Uttak i året	0	239 400	239 400
Pr. 31.12.2022	3 411 759	240 630	3 652 389
Avkastning første halvår (årlig rentesats 2,66 %)		1,33 %	50 161
Avkastning andre halvår (årlig rentesats 3,99 %)		1,99 %	70 444
Tilføres grunnkapitalen		10,00 %	12 061
Netto til disposisjon for formålet			108 544
Tildelinger i 2022			239 400
Sum tildelinger			239 400
Uttak/tilført Hestehjelpskassas frie kapital			130 856

Note 10 Annen langsiktig gjeld

Lån i Toten Sparebank	2022	2021
Pantelån	8 246 578	12 605 793
Sum annen langsiktig gjeld	8 246 578	12 605 793
Forfall senere enn 5 år	7 750 000	10 170 000

Pantsatt eiendommer

Bokført verdi pantsatt eiendom gnr. 86 bnr. 9 i Østre Toten: 30 180 241

Note 11 Langsiktige fordringer

Stiftelsen har inngått avtale med Starum Hestesportsklubb slik at rideklubben kan ha et fast areal for sin aktivitet.

Rideklubben har lånt penger av stiftelsen for å finansiere oppgradering av uteridebanen med ny ridebanebunn og tilhørende gjerde. Det er utarbeidet låneavtale med nedbetalingsplan. Sikkerhet er pant i investeringen som rideklubben har gjort, på stiftelsen sin grunn. Avtalen begrenser ikke stiftelsen sin rett til å bruke anlegget.

Note 12 Bankinnskudd

Innestående midler på skattetrekkkonto (bundne midler) er på kr. 652 559.

Note 13 Annen kortsiktig gjeld

	2022	2021
Skyldige feriepenger	1 625 892	1 466 413
Arbeidsgiveravgift av feriepenger	229 251	206 764
Utdanningsmidler HK-dir	998 530	561 620
Påløpte lønnskostnader	0	194 628
Påløpte forpliktelser Hesteavl	252 348	252 348
Pelles Salmakerlag	43 986	43 986
Periodisert tilskudd IT løsning	500 000	500 000
Andre påløpte kostnader	1 109 691	861 796
Sum annen kortsiktig gjeld	4 759 699	4 087 556

Note 14 Prosjekter

Bedriftsintern opplæring 2021-2022 (BIO midler) fra Innlandet Fylkeskommune.

Formålet med ordningen er å styrke bedriftens omstillings- konkurranse- og overlevelsessevne gjennom å øke de ansattes kompetanse. Mottatt totalt kr. 225 000. Halvparten ble utbetalt i 2021 og resten er utbetalt i 2022. Midlene er brukt til ekstern opplæring av ansatte.

Utviklingsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning 2021-2022 - Hovslagere for fremtiden

Engangsinvesteringer i ny utdanning for hovslagere. Mottatt totalt kr. 936 422. Det ble kjøpt inn en mobil smie i 2021 og resten av utstyret er kjøpt inn i 2022.

Utviklingsmidler til høyere yrkesfaglig utdanning 2022 - Hovslagerutdanning på høyere yrkesfaglig nivå

Stiftelsen har fått innvilget søknad og er tildelt kr. 1 181 509, herav er kr. 945 207 mottatt og balanseført som kortsiktig gjeld. Stiftelsen skal samarbeide med Norges Hovslagerforening om å utvikle en fleksibel, modulbasert hovslagerutdanning på 60 studiepoeng.

Til styret i Stiftelsen Norsk Hestesenter

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Stiftelsen Norsk Hestesenter som består av balanse per 31. desember 2022, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av stiftelsens finansielle stilling per 31. desember 2022, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av stiftelsen i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom den øvrige informasjonen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapspraksis i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til stiftelsens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited ("DTTL"), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the "Deloitte organization"). DTTL (also referred to as "Deloitte Global") and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.no to learn more.

© Deloitte AS

Registrert i Foretaksregisteret Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Pemseo Dokumentmøkket: 2YFWX-VLX0C-8X8M4-YTB4D-FKTJB-2KGXF

Addo Sign identifikasjonsnummer: a5c84e38-f6d8-436a-9918-bb2062ce3e6e

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utfører og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av stiftelsens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om stiftelsens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at stiftelsen ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Uttalelse om andre lovmessige krav**Konklusjon om utdeling og forvaltning**

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendige i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000, *Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon*, mener vi at stiftelsen er forvaltet og utdelinger er foretatt i samsvar med lov, stiftelsens formål og vedtektene for øvrig.

Gjøvik, 10.05.2023
Deloitte AS

Rune Olsen
statsautorisert revisor

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur".
De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Rune Olsen

Statsautorisert revisor

På vegne av: Deloitte AS

Serienummer: 9578-5999-4-1017652

IP: 217.173.xxx.xxx

2023-05-23 09:18:26 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: 2YFWX-VLX0C-6X8M4-YTB4O-FKTJB-2KGF

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com>. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokumentet er signert med Addo Sign sin sikre digitale signatur. Underskriverens identitet er fysisk registrert i det elektroniske PDF-dokumentet og er vist nedenfor.

Underskrivere

  Cecilie Gaarder Skaug 9578-5995-4-431879 19.05.2023 12.49	 Espen Andre Schem 9578-5998-4-966610 19.05.2023 12.51
  Linn Wåler Rønning 9578-5999-4-1780927 19.05.2023 13.03	 Tore Sannum 9578-5995-4-114415 19.05.2023 13.17
  Torild Jacobsen 9578-5997-4-392758 19.05.2023 13.46	 Jorunn Signe Ballangrud 9578-5995-4-227610 19.05.2023 15.40
  CILLA GAVELL CzZ9r1J4fjxmllHb1Z7Cg 22.05.2023 14.54	 Ingrid Sponheim 9578-5997-4-1594297 22.05.2023 15.06
  Vidar Heggheim 9578-5993-4-4471767 22.05.2023 15.44	

Dokumentet er digitalt signert med Addo Sign sikker signeringstjeneste. Signaturbeviset i dokumentet er sikret og validert ved å bruke den matematiske hash-verdien til originaldokumentet.

Dokumentet er låst for endringer og tidsstemplett med et sertifikat fra en klartert tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbevis er innebygd i PDF-dokumentet i tilfelle de skal brukes til validering i fremtiden.

Hvordan verifisere ektheten til dokumentet

Dokumentet er beskyttet med et Adobe CDS-sertifikat. Når dokumentet åpnes i Adobe Reader, vil det se ut til å være signert med Addo Sign signeringstjeneste.

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokumentet er signert med Addo Sign sin sikre digitale signatur. Underskriverens identitet er fysisk registrert i det elektroniske PDF-dokumentet og er vist nedenfor.

Dokumenter i transaksjonen

AØrsberetning 2022.pdf

Dette dokumentet

Dokumentet er digitalt signert med Addo Sign sikker signeringstjeneste. Signaturbeviset i dokumentet er sikret og validert ved å bruke den matematiske hash-verdien til originaldokumentet.

Dokumentet er låst for endringer og tidsstemplet med et sertifikat fra en klarert tredjepart. Alle kryptografiske signeringsbevis er innebygd i PDF-dokumentet i tilfelle de skal brukes til validering i fremtiden.

Hvordan verifisere ektheten til dokumentet

Dokumentet er beskyttet med et Adobe CDS-sertifikat. Når dokumentet åpnes i Adobe Reader, vil det se ut til å være signert med Addo Sign signeringstjeneste.